

Věnceslav Švihovský (*12.8.1875 Hlinsk, †11.10 1957 Praha)

Jinou význačnou osobností z řad volyňských Čechů zapojenou do prvního odboje byl Věnceslav Švihovský, vydavatel českých novin Čechoslován, které vycházely v Kyjevě již od roku 1911. Válka ovšem tento jediný český list v Rusku postihla zastavením inzerce a poklesem odběratelů. Finančním základem pro vydávání českých novin byla jeho Slovanská tiskárna s třiceti pracovními silami, která zahájila práci v květnu 1913. V březnu 1914 se však její majitel musel potýkat se stávkou dělníků, kteří mu kladli nepřijatelné požadavky. Po mobilizaci se práce tiskárny téměř úplně zastavila, takže vyschnul hlavní zdroj příjmů, ze kterých bylo možno financovat vydávání Čechoslovana. Proto se Švihovský rozhodl koncem roku 1914 vydávání časopisu dočasně přerušit.

21

V roce 1915 se redaktor Švihovský rozhodl vydávat rusko jazyčný časopis Češko-ruskoje jediněni, který měl usilovat o těsné česko-ruské sblížení v duchovní, ekonomické a politické oblasti. Časopis vycházel s finanční podporou volyňského velkostatkáře Václava Klicha. Po roční přestávce V. Švihovský obnovil v březnu 1916 vydávání Čechoslovana jako neodvislého listu boje o samostatnost národa. Ročník 1916 byl označen jako šestý, za pátý byl považován 1. ročník petrohradského Čechoslováka, který měl být původně redigován Bohdanem Pavlů a V. Švihovským. Časopis Češko-ruskoje jediněni měl nadále vycházet jako příloha Čechoslovana. Švihovský svěřil svůj list, jehož byl hlavním redaktorem, plně zajatcům. Řízení Čechoslovana se ujalo Sdružení českých a slovenských novinářů různých politických stran, kteří jej chtěli vést jako list úplně neodvislý, sloužící výhradně národní věci bez jakýchkoliv osobních a stranických zřetelů. Členem vydavatelství Čechoslovana byl i Jaroslav Hašek. Po čtyřiceti letech (v roce 1955) objasňoval Švihovský v dopisu někdejšímu Vondrákovu tajemníkovi Ladislavu Grundovi svůj poměr k dr. Vondrákovi: "Při začátku války jsme začali razit cestu, po které jsme se měli v budoucnu brát při práci pro naše osvobození; pak hned při prvních krocích došlo k nedorozumění a ke srážce, z čehož kořistil Petrohrad v neprospěch Kyjeva. Důsledek toho byl, že já každým coulem lokální patriot — spojil jsem se na jistou dobu s petrohradskými a zajistil jejich kandidatury do předsednictva Svazu proti dr. Vondrákovi, ač ten mně byl nepoměrně blíže jako volyňský Čech a svým osobním založením. ... S Vondrákem jsme uzavírali dočasné dohody, ale k pravému upřímnému dohodnutí nikdy nedošlo. Byla to velká chyba. Kdyby Vondrák při svých nesporných řečnických a diplomatických schopnostech byl měl za sebou Čechoslovana s jeho vlivem, byl by mohl mnohem více dokázat. Neporozuměli jsme si, neuvědomili si, že při vzájemné spolupráci bychom mohli vytvořit značnou sílu, s níž by se bylo muselo počítat. Toto spojení by bývalo prospěšné nám oběma a jistotně usnadnilo a urychlilo vývoj naší věci na Rusi. ... Práce, kterou konal obětavě pro českou větev na Rusi, nebyla oceněna ani zhodnocena, dokonce nebyla ani uznána." Oba protagonisté také po roce 1917 skončili v různých politických táborech. Vondrák přešel k Dobrovolnické armádě gen. Děnikina a rozhodnutím jeho ministra průmyslu a obchodu Lebeděva byl v roce 1919 vyslán do nově vzniklé ČSR k jednání se zdejšími průmyslovými a obchodními kruhy ve věci navázání vzájemné obchodní výměny. Úkolem dr. Vondráka bylo též dosažení dohody o vyslání speciální československé mise nebo obchodní delegace na území kontrolované Děnikinovou armádou. Naproti tomu Švihovský se dal k dispozici ukrajinské vládě S. Petljury, která jej ve stejné době vyslala do Prahy jako člena mise, které se podařilo dosáhnout obchodní dohody.